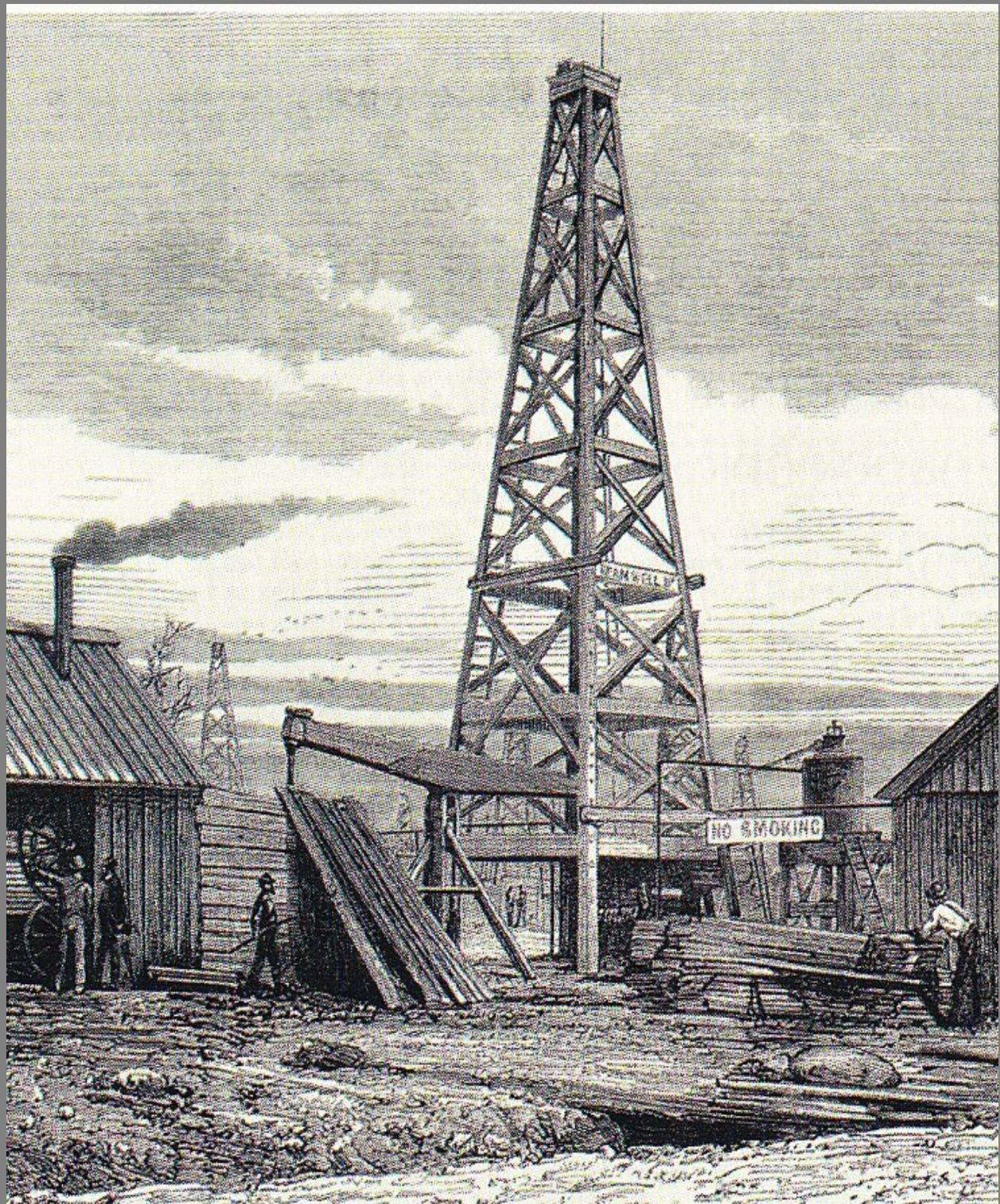

LA SEGONA
REVOLUCIÓ
INDUSTRIAL
(1860-1918)

4t ESO 3

IES Can Puig

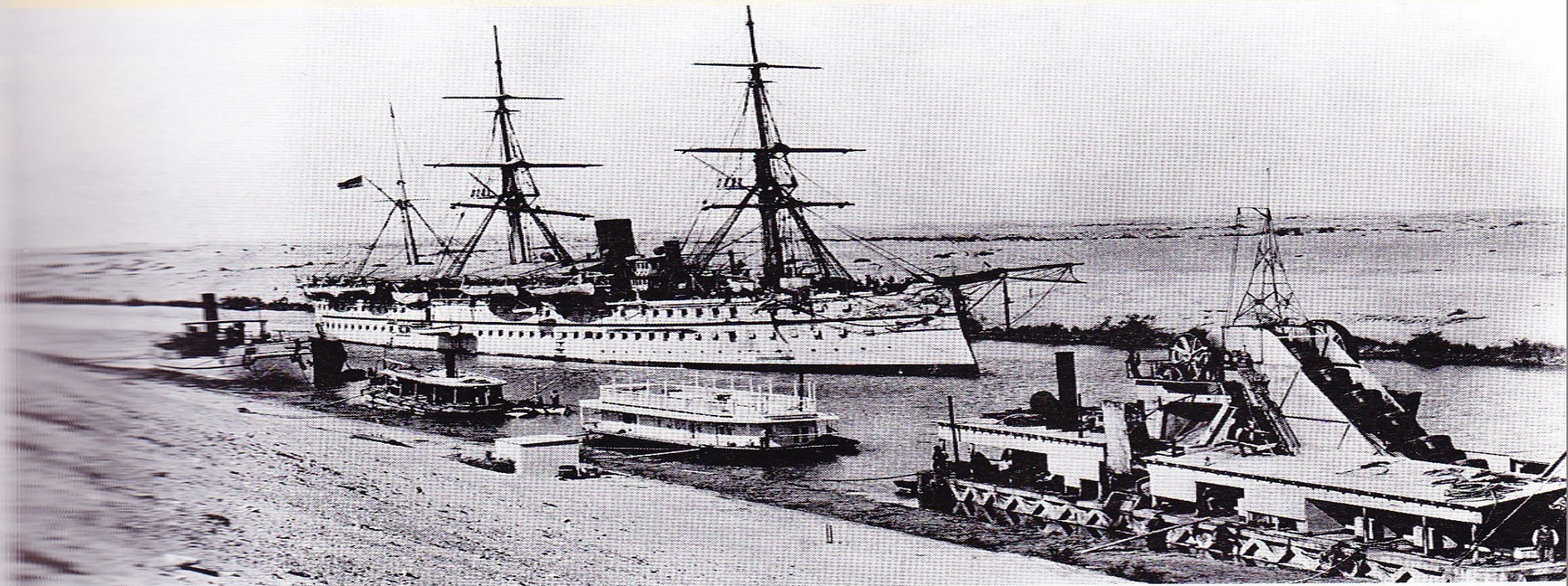

El canal de Suez

L'obertura de canals com els de Suez (1869) i Panamà (1914) va permetre escurçar les travessies marítimes.

El 1854, el Govern egipci, encapçalat pel virrei turc Said Paixà, va aprovar el projecte de l'enginyer francès Ferdinand de Lesseps per obrir un canal navegable que comunicés la Mediterrània amb la mar Roja. El projecte es va finançar principalment amb capital francès, mentre que Egipte va aportar-hi la mà d'obra de manera gratuïta. Les obres es van iniciar el 1859, impulsades per una societat d'accionistes privats.

El 17 de novembre de 1869 es va inaugurar el canal de Suez. El pas tenia una longitud de 162 km, que es trigaven a recórrer prop de tres dies, una amplada de 22 m i una profunditat de 8 m.

■ **Waxel** militar britànic travessant el canal de Suez (1873).

EL MODEL ECONÒMIC CAPITALISTA

- Es generalitza el model econòmic capitalista, que parteix del lliurecanvisme (A. Smith) defensant la lliure competència sense intervenció de l'Estat en l'economia (proteccionisme).
- Substitució del sistema gremial de l'Antic Règim per l'industrial: la fàbrica, producció a gran escala, divisió del treball, no-qualificació obrera,...
- Imposició del capitalisme financer (societats anònimes, accions, borsa, banca, etc.), grans inversions i projectes amb un risc compartit.

La Borsa i les accions

La **Borsa** és el mercat de valors on s'efectua la compra i venda d'accions i on se'n fixa el preu d'acord amb la situació econòmica de cada empresa.

Les **accions** són els títols de propietat de les empreses que no pertanyen a un sol propietari, sinó a un conjunt d'accionistes que constitueixen una societat anònima.

■ Borsa de Filadèlfia (EUA), en el segle XIX.

Consell

elit

reparteix beneficis

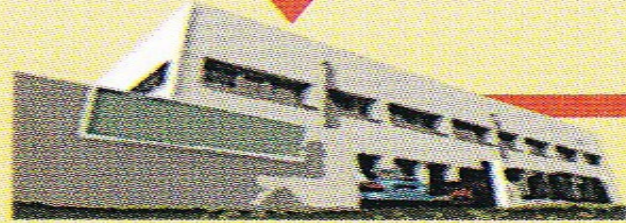
Accionistes

Banca

presta diners a les empreses

Capital

Beneficis

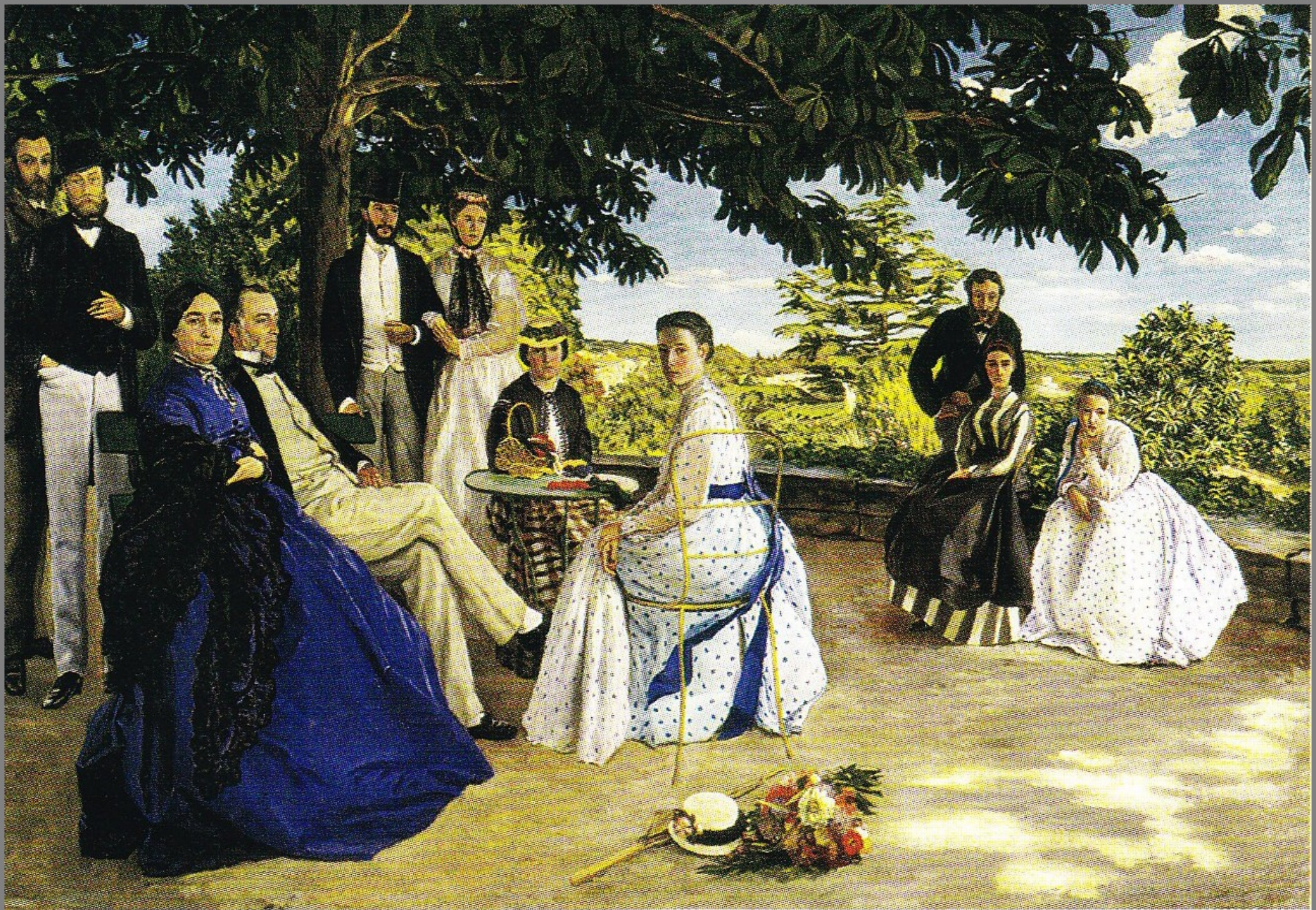
Treball

Salaris

LA NOVA SOCIETAT DE CLASSES

- Fi de la societat estamental i nova societat de classes segons la propietat i la riquesa personal.
- Transformació de la societat rural en urbana (ràpid creixement de les ciutats).
- Triomf de la burguesia, propietaris dels mitjans de producció que imposa el seu model de vida (família, matrimoni, mansió, vida social, vestit,...).
- Difícil vida del proletariat (obrers, força de treball, habitatges pobres, higiene escassa, etc.)

■ J.-F. Bazille, *Reunió de família*. 1905.

■ Família obrera o proletària. Cal recordar que el terme *proletari* procedia de *prole* (fillada), fills que també eren usats com a mà d'obra.

EL MOVIMENT OBRER

- Orígens a principis del segle XIX, presa de consciència de classe: el proletariat.
- De les organitzacions o associacions d'auxili mutu a l'aparició progressiva de sindicats.
- Nous corrents de pensament: el socialisme (utòpic i científic) i l'anarquisme.
- Les Internacionals obreres (a partir del 1864) busquen l'organització obrera internacional, però xoquen les idees marxistes i anarquistes.

